

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Naděždy Řehákové a soudkyň JUDr. Ivanky Havlíkové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové ve věci

žalobkyně: **Správa železnic, státní organizace, IČO 70994234**
sídlem Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1

proti

žalované: **Drážní inspekce, IČO 75009561**
sídlem Těšnov 1163/5, 110 00 Praha 1

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem Drážní inspekce spočívající ve vydání Závěrečné zprávy o výsledcích šetření mimořádné události ze dne 8. 2. 2021, č. j. 6-2706/2019/DI

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobkyni se vrací soudní poplatek zaplacený z podané žaloby v částce 2 000 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Městského soudu v Praze.
- IV. Soud ukládá žalobkyni, aby soudu do 3 dnů od doručení tohoto usnesení sdělila:
název poskytovatele platebních služeb (banky) a číslo účtu, na který má být převedena částka odpovídající soudnímu poplatku, o jehož vrácení bylo rozhodnuto,
nebo, není-li to možné, poštovní adresu místa, popř. jméno a příjmení osoby, které má být částka vyplacena prostřednictvím poštovní poukázky.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobkyně se žalobou ze dne 26. 3. 2021 domáhala ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který spatřovala ve vydání „Závěrečné zprávy o výsledcích šetření mimořádné události“ ze dne 8. 2. 2021, č. j. 6-2706/2019/DI (dále jen „Závěrečná zpráva“). Žalobkyně argumentovala tím, že závěrečná zpráva bývá dopravci užívána jako důkazní prostředek v rámci civilních sporů o náhradu škody, a žalobkyně se tak s následky nezákonnosti závěrečné zprávy musí potýkat a vyvracet závěry v ní obsažené, což zasahuje do jejích práv. Závěrečná zpráva byla dle žalobkyně vydána nezákonně, a to mj. protože nebyla vydána v souladu s § 53e odst. 1 zákona č. 266/1994 Sb., o drahách (dále jen „zákon o

drahách“), ve lhůtě do 12 měsíců ode dne, kdy k mimořádné události došlo; dále proto, že žalovaná v rozporu s § 53b odst. 6 zákona o drahách nereflektovala stanoviska žalobkyně v rámci projednávání Závěrečné zprávy; také proto, že žalovaná aplikovala retroaktivně § 10 odst. 3 zákona o drahách; a rovněž proto, že žalovaná v rozporu s § 53e odst. 1 zákona o drahách neprojednala návrh Závěrečné zprávy s Drážním úřadem. Žalobkyně v návrhu rozsudečného výroku (petitu) požadovala, aby soud určil, že zásah žalované spočívající ve vydání Závěrečné zprávy je nezákonný.

2. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě ze dne 27. 5. 2021 oponovala žalobním námitkám tím, že nebyly naplněny podmínky zásahové žaloby. Ze Závěrečné zprávy žalobkyni nevyplývají žádná práva ani povinnosti a to ani v bezpečnostním doporučení, které do žádných práv žalobkyně nezasahuje. Závěrečná zpráva nestanovuje žalobkyni žádná práva a povinnosti. Žalovaná byla povinna vydat závěrečnou zprávu. Námitku žalobkyně, že by mohla být v této věci žalována v civilních sporech ohledně náhrady škody, žalovaná vyvrátila s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2015, č. j. 5 As 1/2015-35, dle něhož *„potenciální možné následky nemohou být samy o sobě zásahem, pokud jeho dopad žalobkyně nepocítí“*. Žalovaná nepostupovala retroaktivně. Neuvedením připomínek žalobkyně v Závěrečné zprávě se žalovaná nedopustila porušení § 53e odst. 6 zákona o drahách, které uvedení připomínek nevyžaduje. Žalovaná rovněž namítla, že žalobkyně proti závěrečné zprávě podala těsně před podáním žaloby stížnost dle § 175 správního řádu, aniž by počkala na její vyřízení. Žalovaná proto navrhla, aby soud žalobu pro nedůvodnost zamítl.

II. Posouzení žaloby s městským soudem

3. Soud se v prvé řadě zabýval otázkou, zda jsou splněny zákonem stanovené podmínky pro to, aby se mohl žalobou věcně zabývat. Přitom vyšel z následující právní úpravy.
4. Podle § 82 s. ř. s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
5. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2017, č. j. 1 Afs 217/2017-34) je namístě ochranu v procesním režimu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout tehdy, pokud jsou kumulativně splněny všechny podmínky stanovené v tomto ustanovení. Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka).
6. Způsob rozhodování o žalobách na ochranu před nezákonným zásahem je upraven v § 87 odst. 2 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení soud rozsudkem určí, že provedený zásah byl nezákonný, a trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo hrozí-li jeho opakování, zakáže správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval, a přikáže, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem.
7. V dané věci je nesporné, že žalobkyně za nezákonný zásah do jejích práv považuje postup žalované a vlastní vydání Závěrečné zprávy ze dne 8.2.2021, vztahující se k mimořádné

události ze dne 24.7.2019, která se udála při srážce vlaku Os 5700 mezi železničními stanocemi Nová Paka a Lázně Bělohrad s důsledkem následného vykolejení vlaku z důvodu spadlého tromu. Ze správního spisu vyplývá, že tato Závěrečná zpráva byla vydána žalovanou jako výsledek šetření příčiny a okolností nehody na železniční dráze podle §53e odst. 1 zákona č. 266/1994 Sb., o drahách. Předmětná Závěrečná zpráva podle citovaného ustanovení zákona o drahách je aktem – výstupem šetření, v dané věci dokumentovala vznik události v místě, času, způsobu a příčiny nehody a dle § 53e odst. 1 zákona obsahuje *bezpečnostní doporučení* adresované výslovně Drážnímu úřadu a současně Ministerstvu dopravy zajistit opatření k předcházení mimořádným událostem obecně ve vztahu ke všem provozovatelům drah, které by se projevíly v jejich vnitřních předpisech.

8. Na základě uvedené právní úpravy a skutkového stavu svědčícího o povaze předmětné Závěrečné zprávy městský soud neshledal, že by žalobkyni svědčily podmínky, že by byla vydáním Závěrečné zprávy přímo zkrácena na svých právech tím, že by touto zprávou bylo proti ní přímo nebo v důsledku zprávy zasaženo. Tento akt nejenže popisuje vznik a příčiny mimořádné události na dráze – v tomto směru je jen dokumentem o nastalé nehodě- ale také nestanoví žalobkyni žádná opatření či povinnosti, které by zasahovaly do její právní sféry. Je dokumentem adresovaným jiným subjektům – Drážnímu úřadu a Ministerstvu dopravy, nadto pouze s bezpečnostním *doporučením*, jaká opatření by měla být učiněna vůči všem provozovatelům drah pro účely předcházení mimořádným událostem. Toto doporučení teprve nasměrovává uvedené orgány státní správy (nikoliv žalobkyni) k možnosti upravit povinnosti provozovatelů drah jejich vnitřní legislativní cestou, žádné povinnosti a opatření však uvedenou zprávou nejsou stanoveny žalobkyni a žalobkyni tak ze zprávy nevyplývá žádná povinnost či omezení.
9. Soud tak přisvědčuje žalované, že Závěrečnou zprávou, k níž se důvody žaloby i závěrečný návrh rozsudečného výroku v žalobě vztahují, žalobkyně nebyla *přímo* zasažena na svých právech a ani v důsledku tohoto aktu proti ní nebylo *přímo* zasaženo. Závěrečná zpráva byla zaslána s bezpečnostním doporučením Drážnímu úřadu a Ministerstvu dopravy, které byly vedeny k metodickému přijímání opatření vůči všem provozovatelům drah. Teprve konkrétní opatření přijatá těmito orgány konkrétně vůči žalobkyni a nerespektování přijatých opatření přímo žalobkyní, uložení sankce apod. může být předmětem ochrany před správním soudem stanovenými typy žaloby v soudním řádu správním. Soud v tomto směru jen pro dokreslení poukazuje na obdobné rozhodování správních soudů ve věcech zásahových žalob proti kontrolním zprávám a šetřením v jiných oblastech státní správy (např. při daňové kontrole), které jakožto akty pouze dokumentující určité stavy a výsledky šetření a nejsou samy o sobě svou povahou způsobilé být zásahem do práv, neboť jsou pouhým podkladem pro případné další vyvozování odpovědností a uložení určitých přímých povinností konkrétnímu subjektu na základě takových podkladů.
10. Soud tak shrnuje, že v dané věci nebyly splněny podmínky dle § 82 s. ř. s. pro věcné projednání žaloby.
11. Podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže soud o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat.

12. V dané věci nejsou z povahy věci splněny podmínky existence zásahu. Předmětný akt (Závěrečná zpráva) vzhledem ke své povaze (dokumentace události na dráze) a jeho původce (Drážní inspekce v rámci její pravomoci) není „zásahem“, ve smyslu ochrany poskytované soudním řádem správním. Nedostatek této podmínky je neodstranitelný, proto nebylo na místě v řízení pokračovat a žalobu projednat.
13. Podle § 60 odst. 3 s. ř. s. žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta. Protože soud žalobu odmítl, v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. současně rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
14. Podle § 10 odst. 3 věty poslední zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek. Protože soud odmítl žalobu před prvním jednáním, soud žalobkyni vrátí zaplacený poplatek ve výši 2 000 Kč.
15. Pro účely vrácení soudního poplatku ve stanovené lhůtě soud vyzval žalobkyni ke sdělení místa, na které bude poplatek vrácen. V případě, že žalobkyně číslo účtu soudu nesdělí či se nepodaří se vyplatit částku na sdělenou adresu, má se za to, že žalobce neposkytl součinnost potřebnou ke splnění dluhu a nedojde k prodlení věřitele.

Poučení:

Proti výrokům I., II. a III. tohoto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

Proti výroku IV. tohoto usnesení není odvolání přípustné (§ 14 zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích).

Praha 27. května 2022

JUDr. Naděžda Řeháková, v. r.
předsedkyně senátu